

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 7P/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218202469
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6218202469.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletú W. C., T.. XX. XX. XXXX, trvale bytom ako matka, t. č. bytom ako navrhovateľka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky F. Ž., T.. XX. XX. XXXX, C.. B.. R. X, D. Y., zastúpená JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, Mierová 1, Veľký Krtíš a otca U. C., T.. XX. XX. XXXX, U. H. H.. T. X, D. Y., t. č. v Ú. Y. - Š., o návrhu navrhovateľky G. H., T.. XX. XX. XXXX, H.. T. XX, D. Y., na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej za účasti Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú W. C., T.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky G. H., T.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať a zastupovať ju a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Otec a matka maloletej sú povinní prispievať na výživu maloletej výživným každý vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej z a m i e t a.

IV. Súd zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 10P/19/2018-11 zo dňa 17. 08. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11CoP/63/2018-70 zo dňa 21. 12. 2018 ku dňu právoplatnosti prvého výroku tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24. 08. 2018 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej tak, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti a zaviazal otca prispievať na výživu maloletej výživným v sume 40 Eur mesačne k rukám matky. Návrh odôvodnila tým, že otec maloletej bol právoplatne odsúdený za trestný čin a v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 7,5 roka v ÚVTOS Košice - Šaca. Matka má za to, že v mieste svojho bydliska vytvára pre maloletú primerané podmienky na život podľa svojich možností a o maloletú sa od narodenia stará.

2. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28. 08. 2018 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti s tým, aby súd zaviazal otca a matku maloletej prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté

dieťa. Navrhovateľka je sestrou otca maloletej. Po nástupe otca do výkonu trestu sa o maloletú starala matka, ale postupom času začala starostlivosť o maloletú zanedbávať. Navrhovateľka má s maloletou vybudovaný pekný vzťah, pričom matka o ňu nejaví dostatočný záujem. Počas pobytu maloletej u navrhovateľky maloletá hovorila o tom, ako matka nie je v noci doma, nehrá sa s ňou, nechodia na prechádzky alebo na ihrisko k iným deťom, starajú sa o ňu cudzí ľudia, matka jej prikazuje ostať v druhej izbe a častokrát je hladná. Navrhovateľka ďalej uviedla, že maloletá chodí často zanedbaná, nemá čisté oblečenie alebo spodné prádlo a má zanedbanú hygienu. Navrhovateľka má podozrenie, že matka maloletej užíva omamné látky. Maloletá má u navrhovateľky vybudované dostatočné podmienky na jej výchovu, pričom navrhovateľka netrpí žiadnou závažnou chorobou a je plne spôsobilá na právne úkony. Súd konania o návrhu matky a návrhu navrhovateľky spojil uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 08. 10. 2018 na spoločné konanie.

3. Otec maloletej s návrhom navrhovateľky súhlasil a žiadal maloletú zveriť do jej náhradnej osobne starostlivosti. S navrhovateľkou a maloletou je v pravidelnom kontakte a vie, že o maloletú bude u navrhovateľky patrične postarané.

4. Opatrovník maloletej a Okresná prokuratúra Veľký Krtíš žiadali vyhovieť návrhu navrhovateľky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že toto je v najlepšom záujme maloletej.

5. Súd vo veci starostlivosti o maloletú nariadil uznesením č. k. 10P/19/2018-11 dňa 17. 08. 2018 neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú do starostlivosti navrhovateľky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala navrhovateľka z dôvodu zanedbávania starostlivosti matky o maloletú. V súd odôvodnení uviedol, že je potrebné dočasne upraviť pomery, keďže existuje podozrenie o nedostatočnej starostlivosti o maloletú zo strany matky, nakoľko maloletá bola v tom čase už 22 dní u navrhovateľky a matka sa o ňu nezaujímalá. Taktiež nemal súd zistený žiaden príjem matky. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 11CoP/63/2018-70 zo dňa 21. 12. 2018 uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil. V odseku 10 odôvodnenia uviedol, že z prešetrovania pomerov na strane matky vyplýva, že maloletá mala byť celý deň zavretá v izbe a v noci je s ňou buď jej stará matka zo strany matky, alebo osoba menom W.. V odseku 12 je uvedené, že matka je trestne stíhaná pre drogovú trestnú činnosť, bola umiestnená do cely predbežného zaistenia, do väzby vzatá nebola. Záverom odseku 13 súd uviedol, že maloletá sa v starostlivosti navrhovateľky nachádza už od apríla, resp. mája 2018, kedy o ňu matka nejavila záujem, pričom tento nezaujem vysvetľuje matka tým, že bola vzatá do väzby a bolo voči nej začaté trestné stíhanie, čo je z pohľadu záujmu maloletej neakceptovateľné. Pred nariadením neodkladného opatrenia mala maloletá v krátkom čase (14 dní) nastúpiť na povinnú školskú dochádzku, pričom hrozilo, že túto nebude absolvovať pravidelne, čo maloletá prezentovala pred navrhovateľkou. Vo veci samej má súd po vykonaní dokazovania zistiť, či sú dôvody na zverenie maloletej matke alebo do náhradnej osobne starostlivosti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, navrhovateľky, maloletej, svedkyne I. Ž., oboznámením sa s lustráciami v registri obyvateľov, v ZVJS, v Sociálnej poisťovni, potvrdením o príjme navrhovateľky, správou o povesti mesta Veľký Krtíš, správou z ÚPSVaR Veľký Krtíš, výpisom z registra trestov, lekárskou správou, správami opatrovníka maloletej o prešetrovaní pomerov, správou z konzultácie na referáte poradensko - psychologických služieb, správou mesta Veľký Krtíš, zoznamom stretnutí matky s maloletou, trestným rozkazom, poštovými poukazmi a oboznámením sa s trestným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3T/9/2019 spolu s pripojeným vyšetrovacím spisom ČVS: KRP-72/1-VYS-BB-2018, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z výsluchu matky vyplynulo, že žije v byte patriacom mestu na ulici C.. B.. R. X, D. Y., pričom nájom za tento byt činí 185 Eur a ďalej platí 15 Eur za elektriku a okolo 20 Eur za rozhlas a televíziu. V tomto byte pôvodne bývala so svojim bratom, v súčasnosti žije sama. Z výsluchu matky ďalej vyplynulo, že bola zamestnaná do apríla 2018 s príjmom do 350 Eur, odvtedy je nezamestnaná, čo vyplýva aj z lustrácie v Sociálnej poisťovni. Z výsluchu matky ďalej vyplynulo, že sa uchádzala o zamestnanie u zamestnávateľa Z. Y., k jej zamestnaniu však nedošlo, nakoľko tento nedostal dotácie od štátu. Následne matka uviedla, že by mala byť zamestnaná v obci Rapovce v stavebnej firme, ani k tomuto zamestnaniu však nedošlo z dôvodov na strane zamestnávateľa. Matka uviedla, že na hradenie jej výdavkov jej prispieva jej matka a jej otec, ktorý mal matke a jej bratovi každý mesiac posielat sumu 150 až 200 Eur. Matka uviedla, že o tomto súd predloží doklady za obdobie od augusta roku 2018 až do dňa rozhodnutia súdu, pričom predložila len dva poštové poukazy v sume 50 Eur a 100 Eur (prílohová obálka č. I. 152 spisu), ktorými

mal otec matky (N. M.) poslať dňa 16. 02. 2019 a 09. 03. 2019 tieto sumy matke matky (I. Ž.). Matka taktiež poskytla k nahliadnutiu prostredníctvom jej mobilného telefónu potvrdenia o vklade peňažných prostriedkov na jej účet, z ktorých však nevyplýva aká osoba tieto peňažné prostriedky vkladala. Matka uviedla, že starostlivosť o maloletú by zabezpečovala spoločne so svojou matkou I. Ž.. Z tvrdenia matky na pojednávaní dňa 08. 04. 2019 vyplynulo, že maloletá ostávala aj na noc s osobou menom W., ktorú matka identifikovala ako W. U., avšak vždy tam mal byť prítomný aj brat matky. Podľa správy ÚPSVaR Veľký Krtíš matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a poberá prídavky na dieťa vo výške 24,34 Eur. Z tvrdenia matky na pojednávaní dňa 08. 04. 2019 vyplýva, že na maloletú výživné pravidelne nehradí, na Vianoce jej dala sumu približne sumu 30 až 40 Eur. Pokiaľ ide o naturálie, občas jej prinesie oblečenie, slúchadlá a iné veci.

8. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že maloletú mala na základe dohody s matkou u seba od mája roku 2018, následne sa táto doba natiahla na 22 dní. Počas tohto pobytu maloletá tvrdila navrhovateľke, že domov k matke nejde. Následne maloletá odišla s matkou do jej domácnosti v mesiaci júl 2018, pričom maloletá sa mala vyjadriť, že nevie matku zobudiť, bála sa, že zmešká do školy. Z výsluchu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že maloletá uvádzala, že matka nie jej v noci doma, stráži ju W., taktiež uvádzala, že je hladná. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že táto býva v spoločnej domácnosti s jej priateľom a o maloletú sa starajú spoločne. Z výsluchu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že bola s maloletou aj na lekárskej prehliadke u MUDr. T., keď mala maloletá 7 rokov, v septembri 2018 a taktiež bola s maloletou u očnej lekárky. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti KiK textil a Non-Food spol. s r. o., pričom podľa potvrdenia tejto spoločnosti jej priemerný príjem dosahuje sumu 821,94 Eur. Z lekárskeho potvrdenia MUDr. I. T. vyplýva, že navrhovateľka je po psychickej aj fyzickej stránke schopná starať sa o maloleté dieťa. Z lustrácie v registri trestov vyplýva, že navrhovateľka nebola nikdy odsúdená za trestný čin.

9. Z výsluchu otca maloletej vykonaného dňa 26. 10. 2018 dožiadaným súdom v ÚVTOS Košice - Šaca vyplýva, že matka maloletej sa o maloletú nevie postarať, kamaráti otca, ktorí sa nachádzajú vo výkone trestu ju poznajú a hovoria, že po nej idú policajti kvôli drogám. O školskú dochádzku a činnosť dcéry sa matka nezaujíma. Stýka sa s ľuďmi, ktorí sa zaoberajú drogami (pervitínom) a hazardom, boli to kedysi kamaráti otca. Z výsluchu otca ďalej vyplynulo, že jeho sestra (navrhovateľka) aj kamaráti mu hovoria, že matka po nociach nie je doma, je vychudnutá, dieťa chodí navštevovať minimálne. Prostredie, v ktorom sa matka pohybuje je výrazne nevyhovujúce, dobre ho pozná a bude rád, keď bude maloletá u navrhovateľky. Z lustrácie v ZVJS vyplýva, že otec vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Košice - Šaca, ktorý mu bol uložený v konaniach vedených tunajším súdom pod sp. zn. 3T/69/2014 a 9T/32/2014 s predpokladaným skončením výkonu trestu dňa 23. 11. 2021. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec je vo výkone trestu zamestnaný s mesačným príjmom približne od 140 do 180 Eur mesačne brutto.

10. Z výsluchu svedkyne I. Ž. (matky matky) vyplýva, že táto pracuje ako upratovačka, kde dosahuje minimálnu mzdu, pričom po zrážke na exekúcie jej ostane suma 300 Eur, z čoho platí 200 Eur nájomné v čom má zahrnuté aj stravovanie. Okrem toho si v druhom zamestnaní môže privyrobiť aj sumu 100 Eur mesačne a tiež chodí upratovať aj súkromne, kde zarobí od 20 do 40 Eur. Zo svojho príjmu prispieva matke niekedy v sume 100 až 150 Eur mesačne. Z výsluchu svedkyne ďalej vyplynulo, že matka maloletej v súčasnosti býva sama bez brata, ktorý s ňou býval predtým v spoločnej domácnosti. V starostlivosti o maloletú svedkyňa pomáhala matke, napr. keď išla matka na nákup starala sa o maloletú. Taktiež ju mala u seba aj celý deň. Z výsluchu svedkyne vyplynulo aj to, že osoba menom W. chodievala na návštevy do domácnosti matky, pričom svedkyňa uviedla, že tento mal niekedy maloletú aj vo svojej starostlivosti.

11. Zo záverov správy opatrovníka z prešetrenia pomerov u navrhovateľky zo dňa 08. 10. 2018 vyplýva, že navrhovateľka vlastní 3-izbový byt, ktorý je zariadený novým vkusným nábytkom, maloletá tam má vlastnú detskú izbu, ktorá je zariadená potrebám maloletej. S navrhovateľkou v spoločnej domácnosti býva jej priateľ M. I., ku ktorému má maloletá pozitívny vzťah. Ošetrojúcou lekárkou maloletej je MUDr. T., pričom maloletá má absolvované všetky očkovania a preventívne prehliadky. Z tejto správy ďalej vyplýva, že maloletá v čase, keď sa mala vrátiť k matke začala veľmi plakať, odmietla sa k nej vrátiť, pretože je tam celý deň zavretá v izbe a v noci je s ňou buď babička, alebo W.. Počas celej návštevy opatrovníka bolo viditeľné, že maloletá má vytvorené pozitívne väzby k navrhovateľke aj k jej partnerovi a užívala si rodinnú atmosféru. Zo záveru správy z konzultácie na referáte poradensko-psychologických

služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 05. 10. 2018 vyplýva, že maloletá má k navrhovateľke vypestovaný jednoznačný pozitívny vzťah, fungujúce pravidlá v domácnosti navrhovateľky práve ako samozrejmosť, prispôsobuje sa novému stravovaciemu režimu, teší sa z nadobúdania nových schopností a vedomostí.

12. Zo správy opatrovníka ďalej vyplýva, že v mesiacoch september a október 2018 sa viackrát neúspešne snažil prešetriť pomery v domácnosti matky, nikto však neotváral dvere. Opatrovník maloletej na pojednávaní dňa 13. 02. 2019 uviedol, že vykonal aj ďalšie návštevy v domácnosti matky v mesiacoch december 2018 a január 2019, pričom aj tieto zostali neúspešné. Následne po dohode s matkou súd nariadil termín prešetrenia pomerov na 18. 02. 2019, pričom zo správy opatrovníka vyplýva, že v tento deň sociálne zisťovanie v byte matky vykonal. Zistili, že matka obýva 1-izbový nájomný byt na ulici C.. B.. R. X, D. Y., pričom maloletá má v rámci obývacej izby vytvorený vlastný kútik s posteľou, skriňou, kde má oblečenie a hračky. Matka jej plánuje zakúpiť aj písací stôl v dohľadnej dobe. Podľa tejto správy býva matka maloletej v byte sama. Matka platí nájomné v sume 180 Eur mesačne a ďalších 28 Eur za energie. Zo záveru správy opatrovníka vyplýva, že matka má vyhovujúce bytové podmienky pre starostlivosť o maloletú, avšak nepreukázala akým spôsobom chce zabezpečiť starostlivosť o maloletú po finančnej stránke, nakoľko je stále bez zamestnania a príjmu a tiež neprejavuje dostatočný záujem o maloletú, nakoľko sa vôbec neinformuje o školských výsledkoch (triedu učiteľku spoznala len náhodou počas stretnutia s maloletou), čo o zdravotný stav maloletej.

13. Na čísle listu 132 sa nachádza zoznam stretnutí matky s maloletou, podľa ktorých sa od augusta 2018 až do januára 2019 stretla s maloletou 14-krát, pričom za toto obdobie ich stretnutia trvali dohromady 10 hodín. Tento zoznam stretnutí predložila súdu navrhovateľka, pričom matka po oboznámení sa s ním uviedla, že tieto dni a časy súhlasia. Zo správy mesta Veľký Krtíš na č. I. 119 až 120 spisu, ktoré prevádzkuje Základnú školu D. Y., C. X vyplýva, že maloletá je žiačkou X.H. triedy, dosahuje výborné výchovno-vyučovacie výsledky. Triedna učiteľka pozná len navrhovateľku s ktorou komunikuje, skutočnú matku maloletej nepozná, nikdy ju nevidela.

14. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3T/9/2019 vyplýva, že na matku bola dňa 07. 02. 2019 podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že od roku 2015 do 12. 09. 2018 na presne nezistených miestach neoprávnene zadovážovala a následne vo Veľkom Krtíši v byte č. 20 na piatom poschodí na ulici C.. B.. R., ako aj na iných nezistených miestach za účelom ďalšej distribúcie prechovávala psychotropnú látku metanfetamín (pervitín), ktorú predávala rôznym odberateľom vrátane I. Y., T. XX. XX. XXXX, Q. H., T. XX. XX. XXXX, W. J., T. XX. XX. XXXX Z. I. R., T. XX. XX. XXXX, pričom metamfetamín je zaradený do druhej skupiny psychotropných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. K trestnému spisu tunajšieho súdu je pripojený aj vyšetrovací spis ČVS: KRP-72/1-VYS-BB-2018, z ktorého vyplýva, že matka bola dňa 13. 09. 2018 zadržaná OR PZ VK. Opatrením na č. I. 201 vyšetrovacieho spisu bolo nariadené odobranie vzorky moču u matky, pričom podľa výsledkového listu na č. I. 205 mala pozitívny výsledok na amfetamín a metamfetamín. Zo záverov znaleckého posudku MUDr. Jána Vongreja č. 103/2018 na č. I. 198 vyšetrovacieho spisu vyplýva, že u matky je symptomatický abúzus stimulácií (pervitín) bez stabilizovaného stereotypu, bez abstinenčnej symptomatiky po jeho vysadení. Nejde o závislosť v zmysle choroby, len o jej predstupeň. Z opakovaných výsluchov svedkov I. Y., Q. H., W. J. Z. I. R. na č. I. 79-143 vyšetrovacieho spisu vyplýva, že tieto opakovane kupovali pervitín od matky maloletej, pričom k tomuto kupovaniu malo dochádzať aj v byte matky na ulici P. B.. R. X, D. Y.. Z výsluchu navrhovateľky na č. I. 169-171 vyšetrovacieho spisu, ktorá vypovedala v postavení svedkyne, vyplýva, že maloletá jej spontánne pri tej príležitosti, keď jej kúpila malé sáčky na hračky uviedla, že aj jej matka dávala do takýchto malých sáčkov biely prášok v jej byte s tým, že maloletá naznačila mávaním ruky, ako to matka robila na tablete s týmto bielym práškom. Zo zápisnice o domovej prehliadke v byte matky (č. I. 242 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že pri prehliadke boli odňaté veci: igelitové sáčky, digitálne váhy a sklenená fajka.

15. Matka uviedla, že vo vyšetrovacom spise sa má nachádzať aj dôkaz o tom, že z jej strany mohlo dôjsť aj k neúmyselnému požitiu návykových látok, pričom žiadala oboznámiť znalecký posudok Ing. Dany Gažovej na č. I. 219-233 vyšetrovacieho spisu. Zo záverov tohto posudku vyplýva, že na základe vzoriek moču matky nie je možné určiť spôsob aplikácie psychotropnej látky, pričom pokiaľ ide o dobu, po ktorej možno u človeka zistiť prítomnosť tejto látky po jej požití, ide v prípade vzorky krvi najviac 3

dni a v prípade vzorky moču 4-5 dní. Súd poskytol matke k nahliadnutiu celý vyšetrovací spis, pričom iné dôkazy z neho oboznámiť nežiadala.

16. Z trestného rozkazu Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 10T/10/2018-124 z 05. 11. 2018, právoplatným dňa 16. 11. 2018, vyplýva, že W. U., T. XX. XX. XXXX bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 3 roky s probačným dohľadom a zároveň mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a taktiež mu bolo uložené ochranné liečenie protialkoholické a protitoxikomanické ústavnou formou. Trestného činu sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že sa pod vplyvom alkoholických nápojov dňa 01. 03. 2018 vyhrážal svojej starej matke s kuchynským nožom v ruke, ktorým sa porezal na dlani pravej ruky a následne sa jej opýtal, či chce, aby ju zabil a následne sa jej vyhrážal slovami „dnes budeš mŕtva a všetci si ma zapamätáte“, čím vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

17. Súd v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 Zákona o rodine, zisťoval aj názor maloletej na prejednávanú vec jej osobným výsluchom bez prítomnosti účastníkov, za prítomnosti opatrovníka maloletej, pričom z tohto výsluchu vyplynulo, že pokiaľ by sa maloletá mala rozhodnúť sama, najradšej by ostala v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z výsluchu maloletej vyplynulo, že spolu s navrhovateľkou a jej partnerom majú spoločné aktivity a má k nim vytvorený pozitívny a citový vzťah. Maloletá uviedla, že pokiaľ bola v starostlivosti u matky necítila sa tam dobre a bola často hladná. Musela byť zavretá v izbe, kým bola matka v kuchyni. Pokiaľ bývala s matkou, strážili ju aj iné osoby, medzi nimi brat matky a taktiež osoba menom W..

18. Súd vec právne posúdil podľa tretej hlavy, druhej časti Zákona o rodine upravujúcej náhradnú starostlivosť. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine predstavuje náhradná starostlivosťou viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zákon rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti, a to náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť a ústavnú starostlivosť. Zo systematického zaradia jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti možno vyvodiť ich prioritu. Túto taktiež možno vyvodiť aj z diferenciácie podmienok, ktoré zákon ukladá pre jednotlivé formy náhradnej starostlivosti. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, súd zverí maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje jeho záujem. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, súd zverí maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a ak je to potrebné v jeho záujme. V zmysle § 54 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a zároveň maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej alebo pestúnskej starostlivosti. Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska splnenia podmienok je najmiernejšou formou starostlivosti náhradná osobná starostlivosť, pre ktorú zákon stanovuje jedinú osobitnú podmienku, a to záujem maloletého dieťaťa. Tento záujem je potrebné posudzovať objektívne, teda správanie rodičov maloletého musí byť v rozpore najmä s ustanoveniami upravujúcimi rodičovské práva a povinnosti. Medzi tieto patria v zmysle § 28 Zákona o rodine hlavne sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

19. Pokiaľ ide o všeobecnú podmienku náhradnej starostlivosti ustanovenú v § 44 ods. 1 Zákona o rodine, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, táto môže mať objektívne aj subjektívne príčiny. To znamená, že rodičia osobnú starostlivosť o maloleté dieťa buď nemôžu z objektívnych dôvodov nezávislých na ich vôli fakticky vôbec poskytovať (napr. pre chorobu), alebo túto starostlivosť nezabezpečujú v dostatočnej miere z dôvodov na ich strane, hoci na to majú podmienky (napr. z dôvodov ich nezájmu).

20. Pri posudzovaní, či súd zverí maloleté dieťa do náhradnej starostlivosti, je dôležité starostlivo posúdiť a proporcionálne konfrontovať práva dieťaťa vyplývajúce z Ústavy Slovenskej republiky a z Dohovoru o právach dieťaťa (uverejnený pod č. 104/1991 Zb.), a to na jednej strane právo dieťaťa vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí (zakotvené v úvodnej časti Dohovoru), právo dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť (čl. 41 ods. 1 Ústavy a čl. 3, 5 a 7 ods. 1 Dohovoru) a na strane druhej právo dieťaťa byť dočasne alebo trvalo zbavené svojho rodinného prostredia, ak vo vlastnom

záujme nemôže byť ponechané v tomto prostredí formou náhradnej starostlivosti (čl. 20 ods. 1 a 2 Dohovoru). Dieťa má taktiež právo na svoj všestranný vývin po duševnej, telesnej a citovej stránke zabezpečený hoc aj inou osobou ako rodičmi. V súlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy a čl. 9 Dohovoru možno dieťa oddeliť od jeho rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona, pričom zákonný podklad na takéto rozhodnutie predstavujú vyššie uvedené ustanovenia Zákona o rodine. Pri vzájomnom posudzovaní vyššie uvedených práv dieťaťa bude vždy prvoradým hľadiskom záujem dieťaťa, pričom v jeho záujme je hlavne to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Zo všetkých týchto hľadísk súd posúdil podané návrhy a zisťoval, či je v najlepšom záujme maloletej byť v osobnej starostlivosti matky alebo v osobnej starostlivosti navrhovateľky.

21. Pokiaľ ide o otca maloletej, tento z objektívnych dôvodov nemôže starostlivosť o maloletú vykonávať, nakoľko sa v súčasnosti až do roku 2021 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

22. Pokiaľ ide o matku maloletej, súd má z vykonaného dokazovania za to, že táto starostlivosť o maloletú riadne nezabezpečovala, pokiaľ bola maloletá u nej a taktiež ju riadne nezabezpečuje ani v súčasnosti, kedy je maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súd má taktiež súd za to, že prostredie, v ktorom matka maloletej žije nie je vhodným výchovným prostredím pre maloleté dieťa.

23. V čase vydávania neodkladného opatrenia bola maloletá u navrhovateľky po dobu 22 dní, pričom matka ani jediný raz o dieťa neprejavila záujem. Súd má za to, že ani od tejto doby matka neprejavila o maloletú dostatočný záujem, nakoľko zo zoznamu stretnutí predložených navrhovateľkou, ktoré matka nerozporela, vyplýva, že za obdobie približne pol roka strávila s maloletou dohromady približne 10 hodín. Takýto rozsah stýkania matky sa maloletou súd nepovažuje za zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletú, hoci matke v stýkaní sa s maloletou nič nebránilo. V rámci vydaného neodkladného opatrenia súd skonštatoval, že existujú aj dôvodné obavy o to, či matka zabezpečovala riadnu výchovu o maloletú, pokiaľ bola táto v jej osobnej starostlivosti. Súd má za to, že aj tieto obavy sa vykonaným dokazovaním potvrdili, nakoľko zo samotného výsluchu maloletej ako aj zo správ opatrovníka o prešetrení pomerov vyplynulo, že maloletá bola počas pobytu u matky často hladná, a teda jej nebola zabezpečovaná ani základná starostlivosť v podobe stravy. Matka neprejavovala dostatočný záujem o výchovu maloletej ani v oblasti jej vzdelávania, nakoľko zo správy mesta Veľký Krtíš, ktoré prevádzku Základnú školu navštevovanú maloletou, vyplýva, že matka sa vôbec nezaujíma o študijné výsledky maloletej, o jej školské aktivity, pričom triedna učiteľka ju ani nepozná. Tento nezáujem vyplýva aj zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov na strane matky.

24. Súd taktiež uvádza, že matka nezabezpečuje výchovu maloletej ani po materiálnej stránke, nakoľko z tvrdenia matky vyplynulo, že za celé obdobie, počas ktorého sa maloletá na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádzala v osobnej starostlivosti navrhovateľky, prispela na jej výživu sumou len 30-40 Eur na Vianoce, čo je za tak dlhé obdobie neakceptovateľné. V súvislosti so starostlivosťou o maloletú jednoznačne vznikajú výdavky, na ktorých je matka povinná sa podieľať v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine.

25. Pokiaľ ide o výchovné prostredie matky, súd mal z výsluchu navrhovateľky, výsluchu svedkyne I. Ž., z výsluchu maloletej, ako aj z tvrdenia matky preukázané, že o maloletú sa počas neprítomnosti matky osobne starala aj osoba pod menom W. identifikovaná ako W. U., ktorý bol odsúdený za trestnú činnosť, ktorú mal spáchať pod vplyvom alkoholu a bolo mu nariadené aj ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Súd má za to, že pokiaľ matka maloletej dobrovoľne zveruje maloletú do starostlivosti takejto osoby, nevytvára maloletej vhodné výchovné prostredie a je to v rozpore so záujmami maloletej na jej riadny všestranný vývin.

26. Pokiaľ ide o bytové pomery matky, súd konštatuje, že tieto sú podľa správy opatrovníka maloletej vyhovujúce, avšak okolnosti za ktorých došlo k prešetreniu bytových pomerov matky, nemôže súd nechať bez povšimnutia. Opatrovníkovi maloletej sa podarilo bytové pomery matky prešetriť až na výzvu súdu a po stanovení konkrétneho termínu s tým, že v minulosti sa viackrát neúspešne pokúšali o prešetrenie týchto pomerov, pričom matka ich do svojho bytu nikdy nepustila. Súd má za to, že takéto konanie matky len podporuje podozrenie, že v predmetnom byte sa dopúšťa drogovej trestnej činnosti, pre ktorú je trestné stíhaná.

27. Súd taktiež uvádza, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka má pochybný zdroj obživy. Matka jednak tvrdí, že ju živia jej rodičia, pričom na pojednávaní konanom dňa 08. 04. 2019 uviedla, že zabezpečí doklady preukazujúce prispievanie jej otca na jej výživu, a to za obdobie od augusta 2018 až do rozhodnutia súdu. Matka však súdu na ďalšom pojednávaní dňa 17. 04. 2019 predložila len dva poštové poukazy od jej otca za mesiace február a marec 2019 v sume spolu 150 Eur, teda nepreukázala, že by jej obživu zabezpečoval jej otec aj za predošlé obdobie. Pokiaľ ide o zamestnanie matky, z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že je nezamestnaná, pričom podľa jej tvrdenia bola naposledy zamestnaná v apríli 2018. Matka uvádzala viaceré zamestnania o ktoré sa uchádza, avšak zakaždým vyplynulo, že sa jej zamestnať nepodarilo. Matke však nepochybne vznikajú výdavky minimálne s užívaním bytu (nájom a energie spolu 220 Eur) a taktiež si matka musí zabezpečovať aj vlastnú obživu, minimálne v podobe stravovania, ako aj ďalších základných potrieb (ošatenie, drogéria a pod.). V konaní sa nepodarilo preukázať z akých prostriedkov matka tieto výdavky hradí a keďže súd nemá preukázaný žiadny relevantný príjem matky aj tieto skutočnosti podporujú podozrenia, že matka si zabezpečuje svoju obživu drogovou trestnou činnosťou.

28. Preskúmaním trestného spisu tunajšieho súdu v spojení s pripojeným vyšetrovacím spisom možno konštatovať, že matka je dôvodne podozrivá z trestnej činnosti súvisiacej s prechovávaním drog a obchodovaním s nimi. Súd rešpektuje prezumpciu neviny zakotvenú v § 2 ods. 4 Trestného poriadku a keďže matka nebola za uvedenú trestnú činnosť doposiaľ právoplatne odsúdená, považuje ju súd z hľadiska trestného práva za nevinnú. Súd však uvádza, že skutočnosti, ktoré vyplynuli z trestného spisu nemôže ignorovať a musí na ne prihliadnúť z hľadiska posudzovania výchovného prostredia matky. Aj tieto dôkazy sú pre súd relevantným podkladom na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 187 ods. 1 CSP. Z pripojeného trestného spisu vyplynulo, že matka sama užívala drogy, keďže v čase zadržania sa u nej našli stopy amfetamínu a metamfetamínu. Z vykonaného dokazovania sa nepotvrdili tvrdenia matky, že drogy mohla užiť aj neúmyselne, nakoľko znalecký posudok Ing. Gažovej, na ktorý poukázala, rozoberá len možnosti aplikácie užitej drogy a dobu, po ktorej možno u človeka zistiť jej prítomnosť po požití. Užívanie drog zo strany matky potvrdzuje aj záver znaleckého posudku MUDr. Vongreja, ktorý u matky konštatoval predstupeň závislosti. Taktiež z výpovedí štyroch svedkov vyplýva, že títo si opakovane kupovali drogy od matky. Súd uvádza, že tieto výpovede považuje za dôveryhodné, nakoľko všetci svedkovia vypovedali v prípravnom konaní opakovane, pričom sa v podstatných skutočnostiach ani raz neodchýlili od svojich predošlých výpovedí. Podozrenie z trestnej činnosti matky podporuje aj výsledok domovej prehliadky vykonanej v jej byte, pri ktorej sa síce nenašli drogy, avšak našlo sa príslušenstvo súvisiace s prechovávaním a predajom drog (igelitové sáčky, digitálne váhy a sklenná fajka). Z uvedených dôkazov vyplýva, že matka mala drogy prechovávať a distribuovať aj v byte, v ktorom bývala spoločne s maloletou. Súd uvádza, že vystavovanie maloletej drogám je absolútne neakceptovateľné a takéto konanie matky v žiadnom prípade nepredstavuje zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletú. Z výsluchu navrhovateľky, ktorá vypovedala v predmetnom trestnom konaní v postavení svedkyne, taktiež vyplýva, že maloletá mala sama opísať, akým spôsobom matka narába s drogami, teda mala byť aj svedkom tohto nakladania. Takéto správanie matky považuje súd za vrcholne nezodpovedné voči maloletej a za zásadné porušenie riadnej starostlivosti o ňu.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že matka nezabezpečuje riadnu osobnú starostlivosť o maloletú a jej výchovné prostredie maloletej neposkytovalo, ani v súčasnej dobe nemôže poskytovať vhodné podmienky na všestranný vývin. Súd má za to, že v rámci vykonaného dokazovania sa potvrdili všetky podozrenia, ktoré tu boli v čase vydania neodkladného opatrenia, a to nezabezpečovanie osobnej starostlivosti matky o maloletú, zanedbávanie základných potrieb maloletej (poskytovanie riadnej stravy), nezabezpečovanie školskej dochádzky maloletej, neexistencia riadneho zdroja obživy matky, podozrenie, že matka sa stýka so závadnými osobami a tieto sa vyskytujú aj v jej domácnosti, kde žila s maloletou a taktiež podozrenie matky z drogovej trestnej činnosti s tým, že drogy aj sama užíva.

30. Súd, naopak, zistil vhodné výchovné prostredie a možnosti zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť o maloletú u navrhovateľky. Súd má zo správy mesta Veľký Krtíš, ktoré prevádzkuje Základnú školu preukázané, že navrhovateľka sa riadne zaujíma o školské výsledky maloletej. Zo správ opatrovníka má súd taktiež preukázané, že navrhovateľka zabezpečuje maloletej aj riadnu lekársku starostlivosť, nakoľko s ňou absolvuje všetky potrebné prehliadky a vyšetrenia. Z prešetrenia pomerov opatrovníka ďalej vyplynulo, že navrhovateľka má vytvorené vhodné bytové podmienky, pričom v jej domácnosti má maloletá vlastnú detskú izbu a všetko čo potrebuje k jej všestrannému vývinu. Súd taktiež

z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky a lustrácie v Sociálnej poisťovni zistil, že navrhovateľka má zabezpečený stabilný príjem, pričom z tohto príjmu dokáže hradiť všetky nevyhnutné výdavky na maloletú. Z vykonaného šetrenia opatrovníka taktiež vyplynulo, že maloletá má vypestovaný pozitívny vzťah navrhovateľke, aj k jej druhovi, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Takýto pozitívny vzťah prezentovala aj sama maloletá. Z predloženého lekárskeho potvrdenia taktiež vyplynulo, že navrhovateľka nemá žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by jej bránili vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť a z výpisu z registra trestov vyplýva, že navrhovateľka nebola nikdy odsúdená za trestný čin, a teda má aj osobnostné a morálne predpoklady na to, aby vykonávala náhradnú osobnú starostlivosť v záujme maloletej. Navrhovateľka má tiež trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, pričom z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Navrhovateľka je zároveň príbuznou maloletej (sestra jej otca), a teda sú z jej strany splnené všetky podmienky na výkon náhradnej osobnej starostlivosti ustanovené v § 45 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine.

31. V neposlednom rade súd prihliadol aj na názor maloletej, ktorá s ohľadom na jej vek primeraným spôsobom vyjadrila, že si želá byť v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súd uvádza, že v tejto súvislosti navrhla matka vykonať znalecké dokazovanie a to znalcom z odboru detskej psychológie za účelom posúdenia, či toto stanovisko maloletej nemohlo byť ovplyvnené dlhodobým pobytom maloletej u navrhovateľky. Súd však tento dôkaz nevykonal, nakoľko to, že matka riadne nezabezpečuje starostlivosť o maloletú, ako aj to, že navrhovateľka má splnené všetky podmienky na to, aby vykonávala náhradnú osobnú starostlivosť v záujme maloletej, má súd preukázané aj z iných vykonaných dôkazov uvedených vyššie. Taktiež má súd postoj maloletej zistený aj z prešetrenia pomerov zo strany opatrovníka v domácnosti navrhovateľky. Preto výsledok navrhnutého znaleckého dokazovania nemôže ovplyvniť záver súdu. Súd má taktiež za to, že vykonanie takéhoto dokazovania by mohlo mať negatívny vplyv na zdravý vývin maloletej, a preto za spoľahlivo zisteného skutkového stavu na základe vyššie uvedených dôkazov má za to, že takéto dokazovanie nebolo nevyhnutné nariadovať.

32. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody súd rozhodol tak, že maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, u ktorej sú splnené všetky zákonné predpoklady na výkon tejto starostlivosti, keďže otec maloletej osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať nemôže a matka maloletej ju riadne nevykonáva. Takéto rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletej, nakoľko jej takto bude zabezpečené vhodné výchovné prostredie na jej všestranný vývin. V súlade s ustanovením § 45 ods. 3 a 4 Zákona o rodine, súd vymedzil navrhovateľke rozsah jej práv a povinností k maloletej tak, že je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a taktiež má právo ju zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Ostatné rodičovské práva a povinnosti zostávajú napriek tomuto rozhodnutiu naďalej rodičom maloletej.

33. Súd taktiež v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 Zákona o rodine určil obom rodičom maloletej, aby maloletej poskytovali výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti súd konštatuje, že otec maloletej má len minimálny príjem vzhľadom na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody a tým pádom sú jeho možnosti zamestnať sa výrazne obmedzené. Pokiaľ ide o matku, súd nemal zistený žiaden jej príjem. Preto súd určil obom rodičom výživné len v minimálnom rozsahu podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z.

34. Keďže súd uzavrel, že rodičia maloletej nemôžu, alebo nezabezpečujú riadnu starostlivosť o ňu, nie je dôvodný návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností tak, že by maloletá mala byť zverená do jej osobnej starostlivosti. Preto súd návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej zamietol.

35. Súd zároveň v súlade s § 334 CSP, zrušil nariadené neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky ku dňu právoplatnosti rozhodnutia o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko týmto rozsudkom vo veci samej upravil pomery medzi stranami, a preto odpadli dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

36. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.